

TOR:s yttrande

Riksskatteverkets och statskontorets (RS-projekts) delrapporter 1977:4:1 och 2 (författningsförslag) Rationalisering av skatteadministrationen — Uppbörd av direkt skatt.

RS-projektet lämnar i föreliggande rapporter förslag till riktlinjer, arbetsformer, arbets- och ansvarsfördelning och organisation i fråga om uppbörd av direkt skatt. Tekniska hjälpmedel avses i ökad omfattning komma till användning. Rapporterna rör sig alltså huvudsakligen på uppbördsväsendets område varmed taxeringsnämnderna ej har omedelbar befattning. Emellertid föreslås kontrolluppgifterna (KU) i inkomstslaget tjänst få en ny roll i uppbördsverksamheten, vilket föranlett RS-projektet att utforma ett i stora delar nytt KU-system. På detta område kommer framlagda förslag att beröra för taxeringsnämnderna vitala intressen. Förbundet anser sig kunna begränsa sitt yttrande till KU-systemet.

Innan förbundet yttrar sig i sak vill detsamma för eget ståndpunktstagande och för länsföreningsmedlemmarnas information rekapitulera och summera vad i KU-frågan framkommit.

I delrapport 1976:1 om taxering i första instans förutskickades att KU-systemet skulle komma att föreslås förändrat på grund av att KU-informationen skall registreras för maskinella kontroller mot deklarerade uppgifter och för att preliminärskatteuppgiften på KU skall användas i uppbördssystemet. Några som helst detaljer redovisades inte.

Utredningen föreslår nu — att i taxeringshänseende gälla fr o m 1979 års taxering — bli följande ändringar. Endast fastställda KU-formulär skall få användas, vilket är nödvändigt för att möjliggöra registrering av uppgifterna. Arbetsgivare som så önskar skall erhålla delvis förtryckta KU-blanketter i början av januari månad under taxeringsåret. De uppgifter som kan förtryckas är identitets- och adressuppgifter för såväl arbetsgivare som arbetstagare. Arbetsgivare inom det privata näringslivet skall kunna lämna uppgifterna på magnetband på samma sätt som statliga och kommunala arbetsgivare redan nu kan göra. Uppgifterna skall lämnas senast den 31 januari under taxeringsåret och alltid till den lokala skattemyndighet, där arbetsgivaren är registrerad. Kortare tids anstånd med uppgiftslämnandet kan medivas av lokala skattemyndigheten.

Kontrolluppgiftsregistreringen beräknas vara avslutad omkring den 15 mars. Med data-teknikens hjälp kontrolleras då vilka arbetsgivare som i ett eller annat avseende brustit i sin skyldighet. Dessa anmanas genom lokala skattemyndighetens försorg att inom viss, kortare tid avlämna eller komplettera avlämnat material.

En förseningsavgift på 100 kr uttas regelmässigt vid denna anmaning. Man har där valt samma belopp som gäller deklaration för mervärdeskatt. Efterkommer inte arbetsgivare anmaningen läggs till förseningsavgiften på 100 kr en avgift som beräknas till 1% av den skatt,

som icke redovisats genom de uteblivna uppgifterna. Denna senare avgift begränsas dock nedåt till 100 kr och uppåt till 5 000 kr. Kontrolluppgifterna skall efter registreringen förvaras hos resp lokala skattemyndighet.

Enligt tidigare delrapporter skall de allmänna självdeklarationerna registreras. Registreringen av löntagardeklarationer sker successivt innan de överlämnas till granskaren. Såväl första sidan på blanketten som varje på andra sidan uppgiven inkomst av tjänst och yrkade avdrag skall registreras. Genom maskinella bearbetningar kontrolleras därefter att lämnade uppgifter om löneinkomster stämmer överens med kontrolluppgifterna. Överensstämmer dessa kommer detta att framgå genom en särskild markering på den taxeringsavi, som framtas och insorteras i resp deklARATION, och någon ytterligare kontroll skall som regel inte behöva göras. I annat fall utskrivs all KU-information på taxeringsavin till ledning för taxeringsnämndens granskning.

KU-materialet bör genom redovisade förändringar bli mera komplett för taxeringsnämnderna genom att KU-avlämnandet följs upp och leder till anmaningar i samtliga fall, då arbetsgivare inte lämnat det KU-material, som bort lämnas enligt vad de maskinella testerna utvisar. Kontrolluppgiftsinformationen överförs från KU till resp taxeringsavi genom datorns hjälp i stället för att blanketterna insorteras i resp deklARATION. Vidare behöver TN ej "bocka av" inkomsterna mot KU, då de maskinella beräkningarna utvisar överensstämmelse mellan deklarerade inkomster och arbetsgivarens uppgifter på KU.

Förbundet kan i princip godtaga vad sålunda föreslagits, eftersom förändringarna bör underlätta taxeringsnämndernas arbete. Emellertid vill förbundet understryka vad redan i yttrande över RS-projektets delrapport 1 framhållits, nämligen den stora betydelsen av att arbetsgivarnas kontrolluppgiftsredovisning blir så riktig som möjligt.

Av RS-rapporterna framgår inte om samtliga fält på KU eller endast vissa skall stämmas av mot deklarerade uppgifter. Inte heller om uppgifterna skall stämma överens exakt för att godtas eller om man skall acceptera vissa avvikelser utan att KU:s information utskrivs på taxeringsavin. Då kontrolluppgifterna innehåller drygt 30-talet fält med inkomstuppgifter, kostnadsersättningar och tidsuppgifter, föreligger uppenbar risk att krav på exakt överensstämmelse medför, att ett väsentligt större antal deklARATION än vad som förutsetts av RS-utredningen måste genomgå en fullständig manuell granskning. Det förefaller vidare som om granskningen i vissa fall kan försvåras, då man inte längre får direkt tillgång till själva kontrolluppgiftsblanketten. Detta kan t ex komma att gälla yrkande om avdrag för fördyrade levnadskostnader, motsvarande erhållen traktamentsersättning, om det av taxeringsavin endast framgår att deklarerade uppgifter stämmer med kontrolluppgiftens. Då granskningen av löntagardeklarationer i huvudsak skall ske av tjänstemän hos lokala skattemyndigheterna och KU-materialet som nämnts skall förvaras där, kommer det emellertid att vara möjligt att ta del av resp KU-blankett, om det skulle anses nödvändigt.

För taxeringsarbetet är viktigt att kontrolluppgifterna inflyter i rätt tid och att taxeringsnämnderna så fort som möjligt erhåller taxeringsavierna. Den föreslagna förseningsavgiften på 100 kr torde emellertid knappast avhålla arbetsgivare från försenat uppgiftslämnande. En förhöjning av avgiften, åtminstone till förslagsvis 500 kr, synes motiverad. Det är vidare av vikt att möjligheten till lämnande av anstånd med uppgiftslämnandet begagnas med stor försiktighet av de lokala skattemyndigheterna.